

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
Rozdział I – KRYTYCZNE ROZWAŻANIA NA TEMAT NAUKI W SZKOLE	7
Co powiemy, jeśli chodzi o edukację dzieci?	22
Rozdział II – HISTORIA METODY	30
Historia odkrycia naukowego podejścia do edukacji dzieci rozwijających się prawidłowo	50
Analiza warunków pierwszego eksperymentu. Historia jego rozpowszechnienia	54
Rozdział III – METODY NAUCZANIA STOSOWANE W DOMACH DZIECIĘCYCH	58
Rozwój fizyczny	59
Otoczenie	65
Obserwacje praktyczne	67
Dyscyplina i wolność	69

Trudności z dyscypliną w szkole	71
Niezależność	77
Nagrody i kary	81
Wolność rozwoju	84
 Rozdział IV – ŚRODOWISKO NATURALNE	
A WYCHOWANIE	88
Edukacja przyrodnicza w szkole	97
Troskliwa opieka	97
Przesady na temat ogrodu	98
Najwdzięczniejsza praca	99
Prostota	101
Nasz ogród	101
 Rozdział V – EDUKACJA RUCHOWA	104
Człowiek czerwony i człowiek biały	104
Gimnastyka i dyscyplina	108
Gimnastyka i praca	111
Praca	112
Głos przedmiotów	114
Talenty	114
Precyzja	116
Najważniejszy wiek	116
Analiza ruchów	117
Ekonomia ruchów	119
Ramki do wiązania	119
Inne rodzaje aktywności	120
Chodzenie po linii	121
Ćwiczenia dodatkowe	122
Bezruch i cisza	123
Otwarte drogi	123
Wolne życie	124

Rzeczywistość	125
Adekwatność czynności	126
Gimnastyka i zabawy ruchowe.....	128
Wolny wybór	130

Rozdział VI – MATERIAŁ ROZWOJOWY.....	133
Wyodrębnianie pojedynczej cechy materiału	136
Podstawowe właściwości wspólne dla wszystkich przedmiotów otaczających dziecko w środowisku edukacyjnym	138
Kontrola błędów	138
Estetyka.....	140
Aktywność.....	140
Ograniczenia	141

Rozdział VII – ĆWICZENIA.....	143
Jak nauczyciel powinien prowadzić lekcję.	
Porównanie ze starymi metodami	143
Wprowadzenie dziecka do ćwiczeń z materiałami sensorycznymi. Kontrast, różnice i stopniowanie	151
Wskazówki techniczne prowadzenia ćwiczeń dotykowych.....	152
Odczuwanie temperatury	155
Odczuwanie ciężaru	155
Poczucie kształtu za pomocą dotyku.....	156
Kształcenie zmysłów smaku i węchu.....	161

Rozdział VIII – PERCEPCJA WZROKOWA	
I SŁUCHOWA	164
Kształcenie percepcji wzrokowej	164
Bloki z cylindrami.....	164
Klocki	167

Wysiłek i pamięć mięśniowa	168
Kolorowe tabliczki	170
Ćwiczenia	171
Sensoryczne poznawanie geometrii.	
Figury geometryczne płaskie.....	172
Pierwsze materiały: płaskie figury drewniane (historia).....	172
Materiał końcowy	173
Trzy zestawy kart	175
Ćwiczenie z figurami geometrycznymi i ramkami.....	176
Ćwiczenia z trzema zestawami kart.....	178
Pierwszy zestaw	178
Drugi zestaw.....	178
Trzeci zestaw	178
Ćwiczenia na odróżnianie dźwięków	179
Cisza.....	183
Lekcja o ciszy	187

Rozdział IX – OGÓLNE UWAGI NA TEMAT KSZTAŁCENIA SENSORYCZNEGO	189
---	-----

Rozdział X – NAUCZYCIEL.....	197
Poznanie materiałów.....	200
Dbanie o porządek	201
Stróżowanie	201
Udzielanie lekcji.....	202

Rozdział XI – METODYKA LEKCJI	203
Pierwszy okres: inicjacja	203
Izolacja materiału rozwojowego.....	203
Poprawność wykonania.....	203
Przykucie uwagi.....	204

Zapobieganie niewłaściwemu używaniu materiałów.....	204
Szacunek dla aktywności dziecka.....	206
Odpowiednie zakończenie ćwiczenia.....	206
Drugi okres: lekcja.....	206
Lekcja trójstopniowa.....	207
Stopień pierwszy.....	207
Stopień drugi.....	208
Stopień trzeci.....	209
Wskazówki dotyczące stosowania materiałów.	
Bloki z cylindrami.....	210
Rozmiary.....	210
Kształty.....	211
Prowadzenie dziecka.....	212
Rozdział XII – UWAGI NA TEMAT PRZESĄDÓW.....	217
Kamień probierczy.....	225
Porządek umysłowy.....	228
Rozdział XIII – DOSKONALENIE.....	230
Cisza – materializacja abstrakcji.....	230
Porównanie kształcenia dzieci zdrowych z edukacją dzieci upośledzonych umysłowo.....	234
Porównanie naszej pedagogiki z psychologią eksperymentalną.....	239
Kształcenie zmysłów i doskonalenie percepcji bodźców za pomocą powtarzanych ćwiczeń.....	241
Rozdział XIV – NAUKA PISANIA.....	244
O starych metodach nauki czytania i pisania.	
Krytyka metody Séguina.....	245

Moje pierwsze doświadczenia z dziećmi z upośledzeniem umysłowym.....	255
Pierwsze doświadczenia z dziećmi w normie intelektualnej.....	262
Rozdział XV – MECHANIZM PISANIA.....	266
Analiza ruchów dłoni podczas pisania.....	268
Chwyt pęsetowy.....	270
Lekka ręka.....	270
Pewna ręka.....	270
Przygotowanie do nauki pisania.	
Analiza czynników.....	271
Pierwszy czynnik: posługiwanie się przyrządem do pisania i rysowania.....	272
Drugi czynnik: kreślenie liter.....	272
Opis materiału przygotowującego do rysowania i jednocześnie do pisania: pulpity, metalowe ramki, kontury figur i kredki.....	273
Ćwiczenia.....	273
Litera do dotykania – tabliczki z literami z papieru ściernego i tablice z literami pogrupowanymi pod względem kształtu.....	276
Ćwiczenia.....	277
Równoczesna nauka czytania i pisania.....	282
Inteligencja uwolniona od mechanizmów.....	283
Materiały.....	284
Układanie słów.....	285
Eksplzja pisania.....	289
Sposób zastosowania metody.....	293
Rozdział XVI – CZYTANIE.....	300
Zabawa w czytanie słów.....	303

Ćwiczenie z kartami do czytania – klasyfikacja.....	307
Odwroćenie ćwiczienia	309
Polecenia – czytanie zdań	310

Rozdział XVII – JĘZYK MÓWIONY	316
Stopień pierwszy	326
Stopień drugi	326
Stopień trzeci	327
Wady mowy spowodowane brakiem edukacji	331

Rozdział XVIII – NAUKA LICZENIA I WPROWADZENIE DO ARYTMETYKI	343
Znak graficzny liczby	348
Ćwiczenia na liczbach: kojarzenie znaku graficznego z ilością	348
Lekcje na temat pojęcia „zero”	349
Ćwiczenia z zapamiętywania liczb	350
Dodawanie i odejmowanie od jednego do dwudziestu. Mnożenie i dzielenie	353
Lekcje dotyczące dziesiątek. Obliczenia arytmetyczne powyżej dziesięciu	357

Rozdział XIX – DALSZY ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI MATEMATYCZNYCH	359
---	-----

Rozdział XX – RYSUNEK I EDUKACJA ARTYSTYCZNA	364
---	-----

Rozdział XXI – POCZĄTKI UMUZYKALNIANIA	371
Rytm i gimnastyka artystyczna	372
Odtwarzanie muzyki	376
Czytanie i pisanie nut	377

Rozdział XXII – WYCHOWANIE RELIGIJNE	380
Praca w polu w wychowaniu religijnym	386

Rozdział XXIII – DYSCYPLINA W DOMACH DZIECIĘCYCH	389
---	-----

Rozdział XXIV – PODSUMOWANIE I WNIOŚKI	410
--	-----

Rozdział XXV – TRYUMFUJĄCA KWADRYGA	414
---	-----

Rozdział XXVI – SPOSÓB PREZENTACJI MATERIAŁU (LEKCJA TRÓJSTOPNIOWA)	420
Pierwszy stopień	420
Drugi stopień	421
Trzeci stopień	421
Czwarty stopień	422
Piąty stopień	422

SUPLEMENT	423
-----------------	-----

PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE Z OKAZJI OTWARCIA DOMU DZIECIĘCEGO W 1907 ROKU	424
---	-----